

แนวทางการจัดการคุณภาพน้ำในอาคารสูง

กรมอนามัย สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ

อาคารสูงจำพวก คอนโด หอพัก อพาร์ทเมนท์ อาคารสำนักงาน ฯลฯ ส่วนมากจะมีการสำรองน้ำประปาไว้บนอาคารสูง โดยจะมีบ่อสำรองน้ำใต้ดินก่อนเพื่อเก็บน้ำประปាក่อนที่จะสูบน้ำขึ้นไปพักไว้ในถังพักชั้นบน จากนั้นจึงจ่ายให้แก่ผู้พักอาศัยตามห้องต่างๆ ดังนั้นการจัดการหรือการดูแลรักษาระบบสำรองน้ำในอาคารสูงนั้นจึงเป็นเรื่องสำคัญ เพื่อให้คุณภาพน้ำสะอาดอยู่เสมอ จึงควรปฏิบัติดังนี้

1. สำรวจสถานที่ตั้งของถังน้ำสำรอง พื้นที่ตั้งควรมีขอบเขตชัดเจนมีหลังคาคลุม พื้นที่ที่ต้องสะอาด ไม่มีน้ำขัง ไม่มีสิ่งของวางเกะกะกรงรังสามารถป้องกันสัตว์นำโรค เช่น สุนัข แมว นก หนู หรือสัตว์เลื้อยคลาน เข้าไปอาศัยได้ ถังน้ำไม่ควรตั้งกับพื้น ควรวางบนพื้นที่ยกระดับขึ้นมาประมาณ 15 เซนติเมตร มีแสงสว่างเพียงพอที่จะสามารถมองเห็นสิ่งผิดปกติในถังน้ำได้ นอกจากนั้นควรมีการป้องกันไม่ให้ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปบริเวณดังกล่าวด้วย

2. เลือกและดูแลถังน้ำ ต้องทำมาจากวัสดุที่ปลอดภัย เหมาะสมสำหรับบรรจุอาหาร เช่น สแตนเลส ไฟเบอร์กลาส พลาสติก เป็นต้น สภาพถังน้ำต้องสะอาด ไม่ชำรุดแตกร้าว โดยเฉพาะฝาปิดต้องอยู่ในสภาพดี พร้อมใช้งาน ถังน้ำบนดินที่ออกแบบอย่างถูกต้องควรมีช่องระบายน้ำทั้งด้านล่างสุด เพื่อความสะดวกเวลาล้างทำความสะอาด ถัง ก่อนนำน้ำประปามาใส่ในครั้งแรกควรทำความสะอาดถังก่อนด้วยน้ำสะอาด และควรล้างถังน้ำอย่างถูกหลักสุขาภิบาล ทุกๆ 6 เดือน โดยการขัดถูผนังด้านในด้วยแปรง จากนั้นล้างด้วยน้ำสะอาด 2 ครั้งและในขั้นตอนสุดท้ายต้องใช้คลอรีนฆ่าเชื้อโรค เข้มข้น 50 ส่วนในล้านส่วน (ppm.) แช่ถังทิ้งไว้ประมาณ 30 นาที แล้วปล่อยทิ้งก่อนนำน้ำประปามาใส่ตามปกติ

3. รักษาคุณภาพน้ำ ส่วนมากอาคารสูงจะใช้น้ำประปา ซึ่งอาจจะเป็นน้ำประปาจากการประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค ประปาของเทศบาลหรือประปาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยคุณภาพน้ำจากระบบผลิตน้ำประปานั้นส่วนใหญ่ได้มาตรฐานทั้งทางด้านกายภาพ เคมี และแบคทีเรีย นอกจากนั้นยังมีคลอรีนอิสระในน้ำหลงเหลืออยู่ 0.2-0.5 ส่วนในล้านส่วน (ppm.) แต่เมื่อนำมาใส่ถังน้ำสำรองคลอรีนอิสระในน้ำนี้ก็สลายหายไปจนไม่มีเหลือเลย ดังนั้นผู้ดูแลต้องเช็คปริมาณคลอรีนคงเหลืออยู่เสมอ โดยเฉพาะถังสำรองน้ำบนอาคาร หากไม่พบควรจะมีการเติมคลอรีนเพิ่มให้มีคลอรีนอิสระคงเหลือไม่ต่ำกว่า 0.2 ส่วนในล้านส่วน (ppm.) ตลอดเวลา

4. จัดให้มีผู้ดูแล เจ้าหน้าที่หรือผู้ดูแลควรได้รับการอบรมความรู้ในด้านการจัดการคุณภาพน้ำ เช่น วิธีการเติมคลอรีนในน้ำ การล้างถังที่ถูกต้อง การเฝ้าระวังคุณภาพน้ำด้วยเครื่องมือหรือชุดทดสอบภาคสนาม และต้องจัดระบบการดูแล โดยแบ่งลักษณะงานดังนี้

- งานประจำวัน เช่น การตรวจคุณภาพน้ำอย่างง่าย เป็นต้น
- งานประจำสัปดาห์ เช่น การสำรวจสภาพถังน้ำ เป็นต้น
- งานประจำเดือน เช่น งานสำรวจ ซ่อมแซมระบบจ่ายน้ำ เป็นต้น
- งานประจำ 6 เดือน เช่น การล้างถังน้ำ เป็นต้น
- งานประจำปี เช่น การล้างถังน้ำ การซ่อมบำรุงเครื่องสูบน้ำ เป็นต้น

5. มีการป้องกันสัตว์นำโรค นอกจากบริเวณดังกล่าวควรมีรั้วรอบขอบชิดแล้ว หากมีหลังคาคลุมควรมีการป้องกันพวกนก หนู เข้าไปทำรังหรือพักอาศัย เช่น มีตาข่ายกัน ป้องกันนกไปทำรังหรืออาศัยเวลากลางคืน